

FÉNYBŐL, TÉRBŐL, ŪRBŐL SZERKESZTVE

Irodaház a Medve utcában

NINCS KÖNNYŰ HELYZETBEN A KRITIKUS, HA ELSŐ BENYOMÁSAI ANNYIRA MÉLYEN RÖGZŪLNEK TUDATÁBAN, HOGY SZINTE LEBÉNU L TŐLŪK. EKKOR BORZASZTÓ HOSSZŪ IDŐN KERESZTŪL KÉPTELEN A KLAVIATŪRA MŐGÉ ŪLNI, MERT A FOGLYUL EJTETTE VALAMI, AMITŐL SZABADULNI PRŐBÁL. AZ ELSŐ BENYOMÁS, AZ INTUÍCIÓ UGYANIS CSAK AKKOR JŐ BARÁT, HA NEM KORLÁT, HANEM BELÁTHATATLAN TÁVLAT.

Szöveg:

**Martinkó
József**

Építészet:

**Csillag Katalin
és Gunther
Zsolt**

Fotó:

**Bujnovszky
Tamás**

A sajátos kötésrendbe szerkesztett, sakktábla ritmusú üvegdobozok szinte „eltüntetik” a transzparencia érzetét

Többször írtam, írtunk a Medve – Kacsá – Ganz - Gyorskocsi utcák sajátos téglavilágáról. Most egy olyan Medve utcai irodaházról szólunk, ami látszólag radikális szakítást jelent a téglarchitektúráról. Első látásra – a csodálat és zavar biztos jeleként –, kapaszkodókat keres a szerző. Kiszakítva a téglatipológia komfortzónájából először egy tavalyelőtti emlék ugrik be. Ekkoriban jártam a düsseldorfi Feldmühleplatz-on épült Richard Meier irodaházban, a Grohe központjában. Egy fél napot töltöttem itt, nagyon erős Meier-élmény volt nem tagadom. Nem főmű, de az mégis lenyűgöző, ahogyan Meier költészetbe fordítja a tárgyilagosságot.

A Medve utca 17-es szám alatt járva azonban le kellett számolni Meierrel. Más irányból lehetett csak hozzáférni Gunther Zsolték irodaépületéhez, amitől az első fotók látván ugyan eláll az ember lélegzete, ám „becsípődik” az amerikai építés.

Hosszú terápiás séta kezdődött a ház környékén. Lassan kibontakozó gondolatok, amelyek segítségével a Meier-elmélet szűkül, majd megszűnik. Áttörést az jelent, amikor az utcán állva észreveszi az ember, hogy figyelme középpontjába lassan egy olyan részlet kerül, ami üres, ami nem-ház.

Arra a dimenzióra gondolok – egyfajta oldaltelekre –, ami az új épületet elválasztja Jeney Lajos és Sylvester Ádám 1972-ben publikált Kacsá utcai lakóházának finoman lépcsőző téglatömbjétől. Kulcspon az, ahogyan ebben a hiányban megváltozik a tér minősége. Anyagtalan, ugyanakkor éles határvonalat von két különféle dolog közé. Véleményem szerint Guntherék háza ezzel az ürrel foglalkozik, nem a szerkezettel. A Medve utcai térfalak erre a hiányzó részletére reflektál, ebből fakad, erre válaszol. Terei, belső téri dimenziói úgy szerveződnek, úgy ritmizálódnak, úgy aránylanak egymáshoz, ahogyan ebből a hiányzó részletből levezethető. Beszorított városi közegben ilyen szép és elegáns megoldást, az egymásból következő, egymásba sodródó téri minőségek ilyen finom rendszerét, egy-két kivételtől eltekintve, csak a japán kortárs építészetben lát az ember.

Foglalkozunk most kicsit a részletekkel. Az utcaszinten, az érkezési irányból egy elkerített rész kapcsolódik, ahol kerékpártároló, illetve a parkoló szint megközelítésére szolgáló igen ötletes gépkocsilift található. Zárt állapotában egyébként a liftből semmi sem látszik. Lenyűgözően szép az a

Látvány a bejárással átellenes oldalra szervezett közlekedőből

Szinte random ritmusban nyúlik át egy-egy irodadoboz az átriumon

A fogadótér vörös színű bútorai egyfajta ellentpontként erősíti a föntről érkező, reflektált fény okozta derengést

megoldás, ahogyan a sakktabla-rendszerbe szervezett, térben plasztikusan formált, ritmikusan süllyedő, emelkedő raszterei úgy dinamizálják a szomszédra néző hosszabb homlokzati szakaszt, mintha apró kis mozdulatokkal „nyúlna” a ház az üres tér felé. Az utcai homlokzati szakasz és tömbbelseji homlokzatmező tulajdonképpen azt az érzetet kelti, mintha ki-be mozduló, kötésekből álló üveghasábokból szerveződne az épület. Talán nem belemagyarázás, ha ezt a kötésrendet én gesztusként értelmezem, a homlokzati klinkertéglás burkolatok kötésrendjének átíratásként. Így ez az üveghasáb-rendszer nem feltétlenül a transzparencia érzetét kelti, hiszen sokkal húsosabb annál, hogy pusztán üvegmembránként lássuk. Valódi határoló felületté és szerkezeté válik ez a megoldás, testet ad a térnek úgy, hogy a már tárgyalt oldalelek ürrét szétbontva, kisebb elemekből építi újra.

Belépve az épületbe az is érthető, hogy ezek a raszterek tulajdonképpen az irodai tereket, az irodákat, munkahelyeket kijelölő raszterek is egyben. Mindazonáltal építészeti értelemben fontosabb, hogy az épület belsejében fehér síkokkal határolt és egy hasítékszerű üveg felülvilágítóval bevilágított átriumba érkezünk. Itt a téri nyitottság, az üresség újabb értelmezésével találkozunk. A külső üveghasábok valahogyan mégis sűrű

Az épület átszellőztetésében és természetes világításában kulcsszerepet játszó felülvilágító-hasíték, illetve intelligens vezérlésű tetőablakok

Az épület utcai oldalainak esti látványa, aminek előterében az a bizonyos oldalelek van

hatást keltenek, ami ebben a metszetben újra kiritkul. Nem lesz teljesen üres az átrium, hiszen egy-egy tárgyaló üvegdoboz szinte random kiosztásba csúszik fokozatosan bele ebbe a térbe is, mégis derengő, derített, reflexes fényrel töltött épületrészben vagyunk, ami metaforikus, elegáns, elemelt, olyan se kint, se bent, se zárt, határolt, se végtelen.

Mindebben a kissé esztétizálónak ható kritikai olvasatban az a nagyszerű, hogy ez a téri üresség, sűrítés-ritkítás három eltérő minőségéből komponált szerkesztés távolról sem öncélú. Gunther Zsolt a nemzetközi Aktív Ház Szövetség (Active House Alliance) alapító tagja, aki a Medve utcai irodaház tervezése során azokat, az építész kezébe a tervezés során „aktívan” alkalmazható eszközöket választotta, amivel az épülete energetikai szempontból a leginkább kedvező. Így a homlokzati falhús egyfajta napcsapda rendszer is, ami az intelligensen vezérelhető árnyékolórendszer közreműködésével az épületbelső klimatizálásához járul hozzá. Ennek a rendszernek az optimalizálásában, az árnyékolásban van szerepe a homlokzati üvegeken látható korongoknak is. Az itt beérkező hőmennyiség a zártabb síkokkal határolt átrium „kürtőjén”, illetve a felülvilágító kinyíló ablakain keresztül szelhető át.

Az értelemmel telített szépség lenyűgöz. Ez a ház az utóbbi évek talán legjobb háza. Külön köszönet, hogy az utóbbi években a kommerszbe újra belefulladás irodaház tervezés területén ért el a tervezőcsapat rendkívülit. Gratulálunk!

Tervező:

3h architecture

Vezető építész munkatárs:

Pataj Orsolya

Építész munkatársak:

**Fehér Zsombor, Hajdú Anikó,
Kántor Lilla, Kertész Bence,
Szarka Tímea**

